

Program

119. Plenární schůze Rady hospodářské a sociální dohody ČR, která se bude konat dne 22. června 2015

1. Materiály k projednání

1.1 Financování technického vysokého školství

(Podkladový materiál MŠMT a záznam z jednání Pracovního týmu RHSD ČR pro vzdělávání a lidské zdroje)

Pozn.: Materiál byl projednán na jednání PT RHSD MŠMT 5. 5. 2015

Materiál shrnuje základní principy **financování vysokých škol**, přičemž uvádí, že není přesně **možné oddělit technické VŠ** od ostatních, protože programy s technickým či přírodovědným základem mohou být vyučovány na různých typech škol a fakult.

Základním principem je **institucionální financování, vycházející z počtu žáků** (aktuální podíl v rozpoisu prostředků 57%) a upravujících ukazatelů, z nichž nejdůležitější je **ukazatel kvality K** (aktuální podíl v rozpoisu prostředků 24%), zbytek je na sociální podporu, stipendia a mezinárodní spolupráci.

Aktuální skladba indikátoru K je:

- 34% podle výsledků VVI
- **16% podle zaměstnanosti absolventů**
- 14,5% podle objemu zahraničních mobilit
- 14,5% podle objemu přijatých zahraničních studentů
- ad.

Z toho vyplývá, že **váha uplatnitelnosti na celém objemu prostředků dané VŠ** je jen 16% ze 24%, tj. **jenom 3,8% !**

Každý studijní program je navíc ohodnocen **Koeficientem ekonomické náročnosti (KEN)**. Obory ekonomicky **náročnější na výuku, pomůcky a zařízení**, mají adekvátně navýšen objem prostředků.

Zatímco KEN pro ekonomické obory je 1,0, pro:

- **technické vědy je v průměru 2,0**
- přírodní vědy 2,1
- zdravotnické vědy 2,6
- společenské vědy 1,1
- umělecké vědy 3,2

Ze srovnání vyplývá opět **podhodnocení technických oborů** vzhledem k jejich velké přístrojové a materiální náročnosti.

Pokud jde o **vývoj financování**, vyplývá z něj, že přes rychlý nárůst počtu studentů VŠ adekvátně rychle nenarůstají finanční prostředky, takže **příspěvek vztažený na žáka kontinuálně klesá** – z 80 000 Kč v roce 2005 na 65 000 Kč v roce 2014.

MŠMT navrhuje změny principů financování, zaměřené na stabilitu, předvídatelnost, kvalitu a uplatnitelnost absolventů. Návrhy mají **letos na podzim** vzejít z národních projektů Kredo, EFIN a Q-RAM. Základním předpokladem MŠMT je, že **zvýhodnění určitých oborů nemůže jít na úkor financování jiných oborů**, tj. musí být řešeno navýšením rozpočtu.

stanovisko SP ČR

SP ČR není **dlouhodobě spokojen s kvalitou absolventů** (technických) vysokých škol, jedním z důvodů je podle našeho názoru setrvávající **honba za žákem, jako zdrojem příjmu VŠ**. Pozitivní je, že **váha koeficientu K (kvalita)** v rozpisu prostředků narůstá, nicméně je vhodné dále **ji navyšovat nad současnou hodnotu 24%**.

Bohužel **není možné souhlasit** s tím, že **váha uplatnitelnosti absolventů** v rozpisu prostředků **je jen 3,8% a stále klesá**. Nesouhlasíme s tím, že neexistují relevantní data o uplatnitelnosti absolventů, jak argumentují zástupci VŠ.

Také si myslíme, že **Koeficient ekonomické náročnosti (KEN)** nevyjadřuje adekvátní náročnost technických oborů (2,2) vůči např. společenskovědním a **navrhujeme jej navýšit na úroveň podobnou zdravotnickým oborům (např. na 2,5)**.

Chybějící prostředky navrhujeme **nezískávat navyšováním ze státního rozpočtu**, ale diverzifikací počtu studentů podle jejich uplatnitelnosti na trhu práce.

Nad rámec materiálu bychom mohli upozornit na to, že **nesouhlasíme s postupem projednávání Dlouhodobého záměru pro vysoké školy 2016-20**, který **nebyl projednán** s odbornou veřejností, takže požadujeme jeho dodatečné předložení do vnějšího připomínkového řízení a **předložení vládě pro informaci**.

Závěr:

SP ČR není spokojen se stávajícími principy financování vysokého školství a doporučuje vládě tyto úpravy:

- **navýšení váhy koeficientu K alespoň na 30% normativu;**
- **navýšení váhy uplatnitelnosti absolventů v rámci koeficientu K alespoň na 40% (z dnešních 16%);**
- **navýšení koeficientu KEN u technických oborů na průměrně 2,5 v souvislosti se zvýšenou materiální náročností a společenskou potřebností.**

Zároveň požadujeme, aby MŠMT předložilo do konce roku návrhy reformy financování VŠ k projednání v RHSD a Dlouhodobý záměr rozvoje VŠ 2016-20 k projednání vládě.

Návrh usnesení

Sociální partneři:

- **se vyjadřují kriticky k stávajícím principům financování vysokého školství a doporučují:**
  - **navýšení váhy koeficientu K alespoň na 30% normativu;**
  - **navýšení váhy uplatnitelnosti absolventů v rámci koeficientu K alespoň na 40% (z dnešních 16%);**
  - **navýšení koeficientu KEN u technických oborů na průměrně 2,5 v souvislosti se zvýšenou materiální náročností a společenskou potřebností.**

- **požadují:**
  - aby MŠMT předložilo do konce roku návrhy reformy financování VŠ k projednání v RHSD
  - a do vnějšího připomínkového řízení Dlouhodobý záměr rozvoje VŠ 2016-20

1.2 Připravované změny v regionálním školství

(Podkladový materiál MŠMT a záznam z jednání Pracovního týmu RHSD ČR pro vzdělávání a lidské zdroje)

Pozn.: Materiál byl projednán na jednání PT RHSD MŠMT 5. 5. 2015

Materiál přináší souhrn plánovaných kroků k reformě regionálního školství, tj. za mateřské, základní a střední školy. Jedná se o **následující okruhy:**

- Reforma financování
- Kariérní systém učitelů
- Podpora inkluze
- Podpora polytechnických a praktických předmětů na ZŠ
- Podpora digitalizace výuky
- Revize rámcových vzdělávacích programů SŠ
- Restrukturalizace oborové soustavy
- Podpora výuky cizích jazyků
- Kvalita praxí, podpora propojování škol a zaměstnavatelů
- Instruktoři a stáže učitelů
- Kariérové poradenství
- Mistrovská zkouška

Jde spíše o průběžný **souhrn návrhů** a „wish-list“ očekávaných změn, než o nějaký koncepční dokument.

Stanovisko SP ČR

SP ČR hodnotí **pozitivně snahu MŠMT** postupně měnit systém regionálního školství, zvláště v oblasti většího **praktického zaměření výuky** a realizace praxí v reálném pracovním prostředí (zavádění prvků duálního systému). Chválíme také za aktuální novelu školského zákona s **povinnými přijímacími zkouškami** do maturitních oborů a **povinnou maturitou z matematiky**.

Některé naše **konkrétní připomínky** k jednotlivým oblastem:

- **Reforma financování** – podporujeme postup ministerstva, nicméně přikláníme se k tomu, že výše normativu by měla být stanovena spíše na třídu, než na pedagoga; požadujeme zpracovat vzorové výpočty pro různé typy škol.
- **Kariérní systém** – požadujeme, aby jednou ze specializačních cest byla i cesta zvyšování odbornosti - ve vazbě na stáže učitelů ve firmách.

- **Podpora polytechnických a praktických předmětů na ZŠ** – velmi pozitivně hodnotíme záměr upravit Rámcový vzdělávací program pro ZŠ směrem k podpoře praktického vyučování a podpory spolupráce se SŠ
- **Podpora digitalizace výuky** – podotýkáme, že pro zavádění do praxe je nutné nejen zajištění digitálních zařízení, ale také digitálního vzdělávacího obsahu, který zatím chybí.
- **Restrukturalizace oborové soustavy** – požadujeme propojení se systémem predikcí kvalifikačních potřeb a možností krajů určovat kapacity oborů SŠ (jako na Slovensku).
- **Podpora výuky cizích jazyků** – požadujeme povinnost SŠ nabídnout druhý cizí jazyk, nejlépe integrovaný do výuky odborných předmětů (metoda CLIL)
- **Kvalita praxí, podpora propojování škol a zaměstnavatelů** – požadujeme pokračovat v zavádění prvků duálního vzdělávání, momentálně už přes rok čekáme na zveřejnění vzorových smluv žák (zákonný zástupce)-firma

Vzhledem k tomu, že se na většinu kroků počítá s využitím prostředků z nového **operačního programu OP VVV**, měli bychom požadovat, aby se tato témata dostala **do plánu výzev na rok 2016** (když už nejsou podporována v roce 2015).

Klíčové nicméně zůstává, kdy a jak tyto návrhy bude ministerstvo **zavádět do praxe**. Požadujeme proto, aby MŠMT předložilo **během podzimu další systémovou novelu školského zákona**, která by řešila reformu **financování a nastavování kapacit oborů** podle potřeb trhu práce.

Závěr:

SP ČR vyjadřuje podporu dosavadním krokům ministerstva školství k reformě regionálního školství a podpoře technického vzdělávání, jako jsou povinné přijímací zkoušky, povinná maturita z matematiky, zavádění prvků duálního vzdělávání ad. Některé plány však dosud nebyly splněny, např. zveřejnění vzorových smluv mezi žákem (jeho zákonným zástupcem) a zaměstnavatelem.

Pozornost by nyní měla být věnována zavádění změn do praxe, zejména nastavení koeficientů pro financování, podpoře učitelů odborného vzdělávání, podpoře výuky odborného cizího jazyka.

Žádáme MŠMT, aby co nejdříve předložilo novelu školského zákona, obsahující reformu financování a nastavení kapacit oborů podle potřeb trhu práce a dále, aby zajistilo na tyto reformní kroky adekvátní finanční prostředky, mj. z výzev OP VVV.

návrh usnesení:

Sociální partneři:

- vyjadřují podporu dosavadním krokům ministerstva školství k reformě regionálního školství a podpoře technického vzdělávání, jako jsou povinné přijímací zkoušky, povinná maturita z matematiky, zavádění prvků duálního vzdělávání ad.
- upozorňují že, některé plány dosud nebyly splněny, např. zveřejnění vzorových smluv mezi žákem (jeho zákonným zástupcem) a zaměstnavatelem
- požadují aby, pozornost byla věnována zavádění změn do praxe, zejména nastavení koeficientů pro financování, podpoře učitelů odborného vzdělávání, podpoře výuky

odborného cizího jazyka, observatoři trhu práce a diagnostickým centřům kariérního poradenství

- žádají MŠMT, aby co nejdříve předložilo novelu školského zákona, obsahující reformu financování a nastavení kapacit oborů podle potřeb trhu práce a zajistilo na tyto reformní kroky adekvátní finanční prostředky, mj. z výzev OP VVV

1.3 Zpráva o stavu čerpání prostředků EU a Informace o stavu přípravy programů a plnění předběžných podmínek pro programové období 2014 – 2020

(Podkladový materiál MMR a záznam z jednání Pracovního týmu RHSD ČR pro místní rozvoj a fondy EU)

Situace

Schválením zásadních balíčků dokumentů. **V programovém období 2007-2013** bylo na realizaci kohezní politiky v ČR určeno 26,7 mld. EUR na snižování rozdílů mezi členskými státy (=85%

- **Zpoždění** čerpání v programovém období 2007-2013 bylo na straně ČR (cca 1 rok), zpoždění čerpání v současném období způsobila i EK (pozdním výdajů), stát musel přidat 4 mld. EUR (=15%) na celkem 18 programů:
  - Analýzy MMR ukazují, že nejvíce prostředků bylo schváleno státním institucím (např. v OP Doprava)
  - Podnikatelské subjekty získaly zhruba pětinu prostředků, zejména z OPPI.
  - Čerpání prostředků z tohoto období bude probíhat do konce tohoto roku.
- ČR bude v **období 2014-2020** čerpat 20,5 mld. EUR, opět tato alokace pokryje 85% výdajů na projekty (došlo k určitým změnám spolufinancování: pro organizační složky státu musí stát opět přidat zbývajících 15%, firmy si u svých projektů ovšem musejí těchto 15% zainvestovat sami).
- Podstatné změny v programovém období 2014-2020:
  - Snižování počtu programů (10 národních + 5 přeshraniční spolupráce + 5 nadnárodní spolupráce)
  - Koncepce Jednotného metodického prostředí - JMP (po kterém firmy i SP ČR volali). Je ovšem třeba, aby interpretace a praktické naplňování metodik byly kompatibilní.
  - Rozšířené fungování monitorovacího systému (zjednodušení administrativy = např. žádný tisk dokumentů)
  - Vyšší míra uplatnění finančních nástrojů na úkor dotací
  - Problematika předběžných podmínek je v řešení a aktuálně zařazena na jednání vlády 15.6. Zůstává nevyřešeno (=nejrizikovější předběžné podmínky):
    - Oblast veřejných zakázek
    - Problematika služebního zákona
    - Oblast odpadového a vodního hospodářství (včetně EIA)
    - Stavební zákon
    - Zcela nesplněny 3 předběžné podmínky:
      - T.2.2 Infrastruktura přístupových sítí nové generace
      - T.4.1 Energetická účinnost (probíhají jednání s EK)
      - T.7.2 Železniční doprava

- Většina programů byla schválena a výzvy byly nebo budou vypsány v červnu. Zůstává nedořešena problematika fázování velkých projektů (pokračování rozpracovaných projektů z minulého období – viz jednání pléna RHSD květen).
- V materiálech chybí zmínka o spolupráci mezi Národním koordinacním orgánem (NOK) MMR a MF a řídicími orgány operačních programů – a díky tomu často dochází k nesrovnalostem, např. přes jednotný výklad určitého termínu finanční úřady v různých místech ČR postupují zcela odlišně při postihu příjemců.
- Evropská komise upozorňuje na nedostatečnou návaznost programových dokumentů na strategické dokumenty ČR, na totéž dlouhodobě upozorňuje i SP ČR (máme cca 150 strategií!)
- Další možnosti financování projektů mimo ESIF:
  - Tzv. Junkerův investiční balíček = Investiční plán pro Evropu (zahrnuje nový Evropský fond pro strategické investice EFSI a vytvoření důvěryhodného seznamu projektů)
  - Komunitární programy EU (přímo z evropského rozpočtu)

Shrnutí:

- Požadujeme zajistit řešení tzv. fázování velkých projektů. *Viz usnesení květnového plenárního zasedání*
- Kládeme důraz na spolupráci mezi Národním koordinacním orgánem (NOK) MMR a MF a řídicími orgány operačních programů.
- Považujeme za žádoucí využít zkušeností z předchozích dvou programových období a zpracovat strategii efektivního vyčerpání dotací ve zpožděném programovém období 2014-2020 včetně harmonogramu naplňování a odpovědností, a důsledně ji implementovat.
- Jako podpůrné pro efektivní dočerpání prostředků ve zpožděném programovém období 2014-2020 požadujeme zpracovat analýzu objemu finančních prostředků proplacených příjemcům dotací, které nebyly akceptovány PCO, tj. souhrnnou výši korekce ze strany EK.
- Považujeme za nezbytné připravit strategii financování nových projektů i provoz stávajících po roce 2020, a to jak ze státních, tak soukromých zdrojů. Nalézt rovněž další možnosti financování.
- Požadujeme velmi dobře nastavit finanční nástroje již v tomto programovém období, jelikož se jeví jako pravděpodobný zdroj financování po roce 2020. Jejich využití by mělo změnit motivaci na reálném posílení principu udržitelnosti (samofinancování).

návrh na usnesení:

Sociální partneři žádají, aby vláda zpracovala:

- strategii efektivního vyčerpání dotací ve zpožděném programovém období 2014-2020 včetně harmonogramu naplňování a odpovědností.
- analýzu objemu finančních prostředků proplacených příjemcům dotací, které nebyly akceptovány Platebním a certifikačním orgánem MF ČR, tj. souhrnnou výši korekce ze strany EK.
- systém nastavení finančních nástrojů již v tomto programovém období, jelikož se jeví jako pravděpodobný zdroj financování po roce 2020.

- a předložila na červencové zasedání harmonogram, na základě kterého budou předkládány výše uvedené požadavky na pléna RHSD.

1.4 Zpráva o postupu v oblasti novelizace insolvenčního práva

(Podkladový materiál MS a záznam z jednání Pracovního týmu RHSD ČR pro hospodářskou politiku)

1.5 Rozvoj dopravy a dopravní infrastruktury

(Podkladový materiál MD a záznam z jednání Pracovního týmu RHSD ČR pro dopravu)